

Lietas Nr. 11095050510
Lietas arhīva Nr. KA04-1020-14/23

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 14.oktobris

Rīgas apgabaltiesas Kriminālietu tiesu kolēģija

šādā sastāvā – tiesnesis G.Stūris, tiesneses D.Dumbre un Z.Lagzdiņa,

pēc apsūdzētā /pers. A/, personas kods /personas kods/, un viņa aizstāvja zvērināta advokāta J.Ernstsona iesniegtajām apelācijas sūdzībām izskatīja rakstveida procesā kriminālietu, kurā ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 5.marta spriedumu /pers. A/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 179.panta trešajā daļā, izdarīšanā.

Iepazinusies ar apelācijas sūdzību motīviem un kriminālietas materiāliem, Rīgas apgabaltiesas Kriminālietu tiesu kolēģija

k o n s t a t ē j a:

ar pirmās instances tiesas spriedumu (lietas 170. - 172.lapa) apsūdzētais atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 179.panta trešajā daļā, izdarīšanā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Tāpat ticis nospriests, ka soda izciešanas termiņu apsūdzētajam jāskaita no 2014.gada 5.marta, ka saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda termiņā ieskaitāms laiks, kad /pers. A/ bija aizturēts - no 2010.gada 10.oktobra līdz 2010.gada 11.oktobrim, ka /pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā, jāgroza uz apcietinājumu, apcietinot viņu tiesas sežu zālē pēc sprieduma pasludināšanas.

Tāpat ticis nospriests cietušā SIA „nosaukums”, reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese /adrese A/, kompensācijas pieteikumu 14151,93 *euro* (Ls 9946,03) apmērā apmierināt, piedzenot no /pers. A/ par labu cietušajam SIA „nosaukums” 14151,93 *euro* (Ls 9 946,03) par mantisko zaudējumu.

Tāpat ar minēto pirmās instances tiesas spriedumu izņemts par turpmāko rīcību ar lietā esošajiem lietiskajiem pierādījumiem.

Saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais izšķērdējis svešu mantu lielā apmērā, būdams persona, kurai šī manta uzticēta, tas ir, izdarījis piesavināšanos lielā apmērā šādos apstākļos:

2008.gada 10.novembrī /pers. A/ adrese/, SIA „nosaukums” telpās parakstīja finanšu līzingu (nomas pirkuma) līgumu Nr.27425, saskaņā ar kuru ieguva turējumā automašīnu /TL marka/, valsts reģistrācijas numura zīme (tālāk v.n.) /TL numurs/, VIN /šasijas numurs/, kuras vērtība ir 16600 *euro* jeb 11666,55 lati pēc Latvijas Bankas kursa 1:0,7028. /pers. A/ kā automašīnas lietotājs apņēmās veikt saskaņotos ikmēneša maksājumus un par automašīnas īpašnieku varēja kļūt tikai pēc pirkuma pilnas apmaksas. Pretēji noslēgtajam finanšu līzingu līgumam Nr.27425, /pers. A/ tūlīt pēc līzingu objekta saņemšanas 2008.gada 10.novembrī viņam uzticēto, lietošanā nodoto automašīnu nodeva valdījumā /pers. B/, kurš sākmā maksāja nomas izpirkumu saskaņā ar /pers. A/ noslēgto līgumu ar SIA „nosaukums”. Kad /pers. B/ pārtrauca apmaksāt /pers. A/ un SIA „nosaukums” nolīgto ikmēneša maksājumus, bet /pers. A/ saņēma atpakaļ lietošanā līzingu automašīnu, /pers. A/ pēc 2009.gada 17.aprīļa izšķērdēja SIA „nosaukums”

mantu, jo nodeva automašīnu /TL marka/ 745, v.n./TL numurs/, valdījumā /pers. C/ un pieļāva turpmāko automašīnas nodošanu lietošanā izmeklēšanā nenoskaidrotām personām, kā rezultātā 2009.gada 16.decembrī automašīna /TL marka/, v.n. /TL reģistrācijas numurs/, /šasijas numurs/ bija reģistrēta Vācijā uz citas personas vārda. Tādejādi, lai gan pilnu samaksu par automašīnu /pers.A/ nebija veicis, viņš nelikumīgi izšķērdēja SIA „/nosaukums/” piederošo automašīnu /TL marka/, v.n. /TL reģistrācijas numurs/, 11666.55 latu vērtībā, tas ir, rikojās kā ar savu īpašumu un nodeva svešu mantu valdījumā trešajām personām, kas bija pretrunā ar 2008.gada 10.novembra līgumu un kā rezultātā ar savām darbībām viņš nodarīja SIA „/nosaukums/” zaudējumus lielā apmērā.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka ar šādām savām darbībām /pers. A/ ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kāds paredzēts Krimināllikuma 179.panta trešajā daļā.

Pirmās instances tiesā apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētajā noziedzīgā nodarījumā pēc Krimināllikuma 179.panta trešās daļas atzinis pilnībā, piekritis lietu iztiesāt nepārbaudot pierādījumus, paziņojis, ka saprot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas būtību un procesuālās sekas (lietas 164., 170.lapa).

Pirmās instances tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēmusi neizdarīt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzina savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā, jo pēc lietu materiālu pārbaudes tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu (lietas 170.lapa).

Par pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais /pers. A/ iesniedza apelācijas sūdzību (lietas 192.lapa), kurā lūdz mikstināt noteikto sodu, noteikt to nosacīti ar pārbaudes laiku, jo ir labojies, izdarījis pareizos secinājumus, atbrīvojies no narkotisko vielu atkarības, atjaunojis labas attiecības ar ģimenes locekļiem, kā arī ir izveidojušas attiecības un vēlas nodibināt ģimeni. Turklāt, apsūdzētais norāda, ka tā veselības stāvokļa dēļ viņam ir grūtības pārvietoties un nepieciešama rehabilitācija, kuru varot iziet tikai brīvībā esot. Apsūdzētais lūdza lietu skatīt mutvārdu procesā, pieaicinot aizstāvi. Apsūdzētais apelācijas sūdzībā nav izteicis lūgumu par konkrētu lietas materiālu pārbaudi.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis arī apsūdzētā aizstāvis zvērināts advokāts J.Ernstons (lietas 187.lapa), kurā pārsūdz pirmās instances tiesas spriedumu daļā par /pers. A/ noteikto sodu. Aizstāvis lūdz iespēju robežās sodu apsūdzētajam mikstināt un noteikt nosacīti, piemērojot Krimināllikuma 55.pantu. Aizstāvis uzskata, ka tiesa nepamatoti norādījusi, ka nosacītais sods /pers. A/ nav nosakāms. Tāpat par nepareizu aizstāvis uzskata tiesas konstatēto faktu, ka apsūdzētā sodāmība pēc 2007.gada 8.novembra sprieduma nav dzēsta un tā tiktu dzēsta 2009.gada 1.decembrī. Šādu secinājumu aizstāvis pamato ar grozījumiem Krimināllikuma 63.pantā, kas stājās spēkā 2008.gada 1.septembrī, no kuriem izriet, ka sodāmības dzēšana tiek skaitīta no pārbaudes laika beigām, kas, ņemot vērā Krimināllikuma 5.panta nosacījumus, savukārt ir labvēlīgāka norma apsūdzētajam par Krimināllikuma 63.panta trešās daļas 1.punktu, kas ir spēkā no 2008.gada 1.septembra, kurā noteikts, ka sodāmība tiek dzēsta gadu pēc pārbaudes laika beigām. Aizstāvis uzskata, ka /pers. A/ sodāmība pēc 2007.gada 8.novembra sprieduma tika dzēsta 2008.gada novembrī, turklāt /pers. A/ agrāk nekad nav bijis sodīts ar reālu brīvības atņemšanu.

Tāpat apelācijas sūdzībā aizstāvis norāda, ka apsūdzētajam ir medicīniska rakstura problēmas, ka to dēļ lūdz grozīt viņam piemēroto drošības līdzekli, kā arī lūdz apelācijas tiesu konstatēt /pers. A/ tiesību uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā pārkāpumu, ko saskaņā ar Krimināllikuma 49.¹panta pirmās daļas 1.punktu ņemt vērā pie soda noteikšanas un mikstināt noteikto sodu.

Apsūdzētā aizstāvis apelācijas sūdzībā nav izteicis lūgumu par konkrētu lietas materiālu pārbaudi.

Ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2014.gada 13.maija lēmumu (no 203. līdz 207.lietas lapai) minētais pirmās instances tiesas spriedums atstāts negrozīts.

Ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2014.gada 28.augusta lēmumu (no 229. līdz 233.lietas lapai) atcelts Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2014.gada 13.maija lēmums daļā par /pers. A/ noteikto sodu un lieta atceltajā daļā nosūtīta jaunai izskatīšanai Rīgas apgabaltiesā. Pārējā daļā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 2014.gada 13.maija lēmums atstāts negrozīts.

Izvērtējot iesniegto apelācijas sūdzību saturu un prasību apjomu, ievērojot 2014.gada 28.augusta Latvijas Republikas Augstākās tiesas lēmumā norādīto, atzīstams, ka lietu var iztiesāt rakstveida procesā. Saskaņā ar Kriminālprocesa 559.panta ceturtais daļas 3.punktā noteikto, lietu var iztiesāt rakstveida procesā, ja apelācijas sūdzībā vai protestā ir izteikts lūgums tikai par piespriedtā soda mikstināšanu un ja lieta pirmās instances tiesā izskatīta bez pierādījumu pārbaudes un piespriedtais sods nav saistīts ar brīvības atņemšanu, kas ilgāka par pieciem gadiem.

Izskatījusi rakstveida procesā lietas materiālus, Krimināllietu tiesu kolēģija atzīst, ka Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 5.marta spriedums ir atceļams daļā par apsūdzētajam noteikto sodu.

Ievērojot apelācijas sūdzību un iztiesāšanai pakļauto jautājumu robežas un konstatējot, ka lietā nepastāv apstākļi, kas liktu apelācijas instances tiesai tās pārsniegt, ņemot vērā, ka apsūdzētais un tā aizstāvis neapstrīd pirmās instances tiesā uzturētajā apsūdzībā norādītos faktiskos apstākļus, apelācijas instances tiesai nav likumīga pamata no jauna pārvērtēt lietā esošos pierādījumus. Apelācijas instances tiesa norāda, ka apsūdzētā vaina viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā tādā apjomā, kā tas norādīts pirmās instances tiesas spriedumā, ir pilnībā pierādīta ar lietas materiālos nostiprinātajiem pierādījumiem, ka apsūdzētā darbībām pirmās instances tiesā sniegts pareizs juridiskais vērtējums, kvalificējot tās pēc Krimināllikuma 179.panta trešās daļas, jo viņš izšķērdējis svešu mantu lielā apmērā, būdams persona, kurai šī manta uzticēta, tas ir, izdarījis piesavināšanos lielā apmērā. Ievērojot krimināllietas materiālos atrodamās ziņas par faktiem un iztiesāšanas laikā pastāvošos apstākļus, pierādījumu pārbaude tiesas izmeklēšanā pirmās instances tiesā pamatoti nav tikusi izdarīta, jo kriminālprocesā pastāv visi Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmajā daļā paredzētie apstākļi, kuru dēļ iespējams nepārbaudīt pierādījumus lietas iztiesāšanas laikā - apsūdzētais atzinis savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā, lūdzis nepārbaudīt pierādījumus un krimināllietas materiālos atrodami pieļaujami, ticami un pietiekoši pierādījumi šīs personas vainai. Pirmās instances tiesa, lemjot par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu, ievērojusi Kriminālprocesa likuma 499.panta otrajā daļā noteikto kārtību.

Nosakot apsūdzētajam sodu, apelācijas instances tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, ziņas par apsūdzētā personību, atbildību mīkstināšanos un pastiprinošos apstākļus.

Ievērojot noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laiku, atbilstoši 2012.gada 13.decembra likuma „Grozījumi Krimināllikumā”, kas stājās spēkā 2013.gada 1.aprīlī, Pārejas noteikumu 4.punktam, Krimināllikuma 7.panta piektajai daļai (redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim) apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā sevišķi smags noziegums.

Lemjot par apsūdzētā sodīšanu, apelācijas instances tiesa ņem vērā sekojošas kriminālprocesā par apsūdzētā personību noskaidrotās ziņas – apsūdzētais ir neprecējies, taču izveidojis ģimeni un viņa apgādībā ir viena persona, apsūdzētā tuviniekam ir veselības problēmas, apsūdzētais iepriekš ir bijis nodarbināts, no VSIA /Nosaukums B/, no Jelgavas Vissvētās Dievmātes Aizmiģšanas Pareizticīgo draudzes un no Rīgas centrālcietuma raksturojas pozitīvi, apsūdzētajam tiek garantēta darba vieta nākotnē, apsūdzētajam ir deklarēta dzīves vieta, apsūdzētais agrāk ir sodīts – 2007.gada 8.novembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā pēc Krimināllikuma 185.panta otrās daļas ar brīvības atņemšanu uz 3 gadiem nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu, spriedums stājies likumīgā spēkā 2007.gada 1.decembrī, 2009.gada 4.novembrī Specializētā vairāknozaru prokuratūra apsūdzētajam piemērojusi priekšrakstu par sodu par Krimināllikuma 253.² panta pirmās daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, sodot viņu ar piespiedu darbu uz 80 stundām, sods izciests 2010.gada 24.februārī. Tāpat apelācijas instances tiesa ņem vērā ziņas par apsūdzētā veselības stāvokli, atrašanos Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra Narkoloģiskās palīdzības dienesta ambulatori konsultatīvās nodaļas novērošanā, saņemot rehabilitācijas kursu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par atbildību mīkstināšanu apstākļi apsūdzētā darbībās apelācijas instances tiesa atzīst to, ka apsūdzētais izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā vaļširdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto.

Krimināllikuma 48.pantā paredzētos atbildību pastiprinošos apstākļus apelācijas instances tiesa apsūdzētā darbībās nekonstatē. Apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa nepamatoti saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli atzinusi to, ka apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Krimināllikuma 63.panta trešās daļas 1.punkts (likuma redakcijā līdz 2008.gada 1.septembrim) noteic, ka par nesodītām atzīstamas nosacīti notiesātas personas, ja pārbaudes laikā, bet papildsoda piemērošanas gadījumā arī papildsoda izciešanas laikā tās neizdara noziedzīgu nodarījumu un, ja pārbaudes laikā nosacītā notiesāšana nav atcelta saskaņā ar citiem likumā paredzētajiem noteikumiem. Konkrētajā lietā, pie soda noteikšanas apsūdzētajam, ir atzīstams, ka sodāmība /pers. A/ pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2007.gada 8.novembra sprieduma viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā bija dzēsta.

Lemjot par apsūdzētā sodīšanu un izciešanā soda apmēru, apelācijas instances tiesa samēro iepriekš izklāstīto darbību kaifīgumu, ievērojot, ka apsūdzētais tiek apsūdzēts un atzīts par vainīgu sevišķi smaga nozieguma izdarīšanā, ar sabiedrības interesēm, nepieciešamību atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgu nodarījumu, tāpat resocializēt sodāmo personu, panākt, ka notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Lai šajā lietā panāktu krimināltiesisko taisnīgumu, apelācijas instances tiesa ievēro soda noteikšanas individualizācijas, samērīguma un pietiekamības principus. Tāpat apelācijas instances tiesa vērtē apsūdzēto raksturojošās ziņas. Apelācijas instances tiesa ievēro apsūdzētā lietas iztiesāšanas laikā pirmās instances tiesā pausto attieksmi pret nodarījumu, ka apsūdzētā darbībās saskatāms tikai atbildību mīkstināšanos apstākļi. Tāpat apelācijas instances tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 21.pantu pirmās instances tiesā izmantoja savas tiesības sadarboties ar tiesu, izvēloties vienkāršāku procesa veidu. Ievērojot iepriekš izklāstītos faktus, lemjot par apsūdzētā sodīšanu, apelācijas instances tiesa konstatē, ka tiešām šajā gadījumā soda mērķi iespējams sasniegt vienīgi, izraugoties apsūdzētajam sodu brīvības atņemšanas veidā.

Lemjot par izciešanā soda apmēru, apelācijas instances tiesa ņem vērā, ka ar 2012.gada 13.decembra likumu „Grozījumi Krimināllikumā”, kas stājās

spēkā no 2013.gada 1.aprīļa, grozīta Krimināllikuma 179.panta trešās daļas sankcija.

Krimināllikuma 179.panta trešās daļas (redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim) sankcijā bija noteikts, ka par šā panta trešajā daļā noteikto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no sešiem līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu.

Savukārt Krimināllikuma 179.panta trešās daļas (redakcijā no 2013.gada 1.aprīļa) sankcijā noteikts, ka par šā panta trešajā daļā noteikto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Minētā likuma „Grozījumi Krimināllikumā” pārejas noteikumu 6.punktā noteikts, ka gadījumā, ja par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu Krimināllikumā pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas paredzēta zemāka brīvības atņemšanas soda minimālā robeža, tiesa to ņem vērā, nosakot brīvības atņemšanas sodu.

Pārejas noteikumu 6.punkts ir imperatīva tiesību norma un apelācijas instances tiesa to piemēro, nosakot piespriežamā brīvības atņemšanas soda apmēru par šo apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Ņemot par apsūdzētā sodīšanu, apelācijas instances tiesa konstatē, ka konkrētajā lietā nav tikušas nodrošinātas apsūdzētā tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Latvijas Republikas Satversmes 92.pantā ir noteikts, ka ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Tiesības uz taisnīgu tiesu nozīmē arī lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā.

Kriminālprocesa likuma 14.pantā noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novlīdzināšanās. Kriminālprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.

Arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz taisnīgu un atklātu lietas savlaicīgu izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā ar likumu noteiktā tiesā.

Atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksei, krimināllietās lietas izskatīšanas termiņš tiek rēķināts nevis no brīža, kad lieta nonāk tiesā, bet jau no izmeklēšanas stadijas pirmstiesas kriminālprocesā. Atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrā paustajām atziņām, laika skaitīšana kriminālprocesā iesākas ar brīdi, kad „kompetentas iestādes ir paziņojušas kādai personai par to, ka tā tiek turēta aizdomās par kriminālnoziedzīga izdarīšanu” (Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums lietā Devveer Belgium, 1980).

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka konkrētais iztiesājams kriminālprocess jau ilgst ilgāk par četriem gadiem un sešiem mēnešiem un pastāv sekojoši fakti:

konkrētais kriminālprocess ticis uzsākts 2010.gada 24.martā (lietas 1.lapa);

jau sākotnēji pastāvēja informācija, ka noziedzīgo nodarījumu ticami varētu būt izdarījis /pers. A/ (lietas 3., 8., 9.lapa);

/pers. A/ policijas rīcībā nonāca jau 2010.gada 10.oktobrī, kad apsūdzētais tika aizturēts un ar viņu tika veiktas procesuālas darbības (lietas 39., 41., 42., 47.lapa);

laika posmā no 2010.gada 11.oktobra līdz 2012.gada 16.februārim kriminālprocesā nav veiktas jebkādas darbības (lietas 49., 50.lapa);

pirmstiesas kriminālprocess pabeigts 2012.gada 31.augustā (lietas 115.lapa);

krimināllietā pirmās instances tiesā nonākusi 2012.gada 4.septembrī (lietas 125.lapa);

laikā no 2013.gada 9.janvāra līdz 2014.gada 5.martam notikusi krimināllietas iztiesāšana pirmās instances tiesā, vairākas tiesas sēdes pirmās instances tiesā tika atliktas pēc apsūdzētā lūguma vai sakarā ar viņa neierašanos un nespēju ierasties tiesā objektīvu apsvērumu dēļ (lietas 131., 133., 134., 173.lapa);

2014.gada 13.maijā krimināllietā tiek iztiesāta Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā (no 203. līdz 207.lietas lapai);

2014.gada 28.augustā krimināllietā tiek iztiesāta Latvijas Republikas Augstākās tiesā (no 229. līdz 233.lietas lapai);

2014.gada 14.oktobrī krimināllietā no jauna tiek iztiesāta Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā.

Ievērojot minētos faktus un ņemot vērā, ka kriminālprocesā izvērtējams notikums pats par sevi nav uzskatāms par sarežģītu, ievērojot faktu, ka apsūdzētais jau sākotnēji atzina savu vainu, ievērojot faktu, ka pirmstiesas kriminālprocess nav noritējis pienācīgā veidā, apelācijas instances tiesa konstatē, ka apsūdzētā tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā pirmstiesas kriminālprocesā ir tikušas neattaisnoti aizskartas. Apelācijas instances tiesa uzskata, ka šajā gadījumā ir nepieciešams /pers. A/m mīkstināt sodu, piemērojot Krimināllikuma 49¹.panta pirmās daļas 1.punkta noteikumus.

Pirmās instances tiesa, paužot, ka tā ievēro apsūdzētā mantisko stāvokli, nenorādot uz jebkādiem konkrētiem faktiem, apsūdzēto par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nav sodījusi ar mantas konfiskāciju, kaut gan Krimināllikuma 179.panta trešās daļas (redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim) sankcijā bija noteikts, ka par šā panta trešajā daļā noteikto noziedzīgo nodarījumu soda ar obligāti piemērojamu papildsodu – mantas konfiskāciju. Nolemjot apsūdzēto nesodīt ar obligāto papildsodu, pirmās instances tiesa nav piemērojusi ne Krimināllikuma 49.pantu, ne Krimināllikuma 49¹.pantu. Ievērojot faktu, ka pirmās instances tiesas spriedumu šajā daļā nav apstrīdējis ne prokurors, iesniedzot apelācijas protestu, ne cietušais, iesniedzot apelācijas sūdzību, apelācijas instances tiesai papildsodu - mantas konfiskāciju, piemērot nav iespējams.

Lemjot par iesniegto apelācijas sūdzību pamatotību to daļā, kur gan apsūdzētais, gan tā aizstāvis lūdz izciešamo sodu mīkstināt, notiesājot /pers. A/ nosacīti, apelācijas instances tiesa vērtē pirmās instances tiesas spriedumā paustos motīvus, kādēļ tā nepiekrīt piemērot Krimināllikuma 55.pantu. Tāpat apelācijas instances tiesa vērtē apsūdzētā un aizstāvja apelācijas sūdzībās paustos motīvus, kā arī /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, /pers. A/ raksturojošās ziņas.

Apelācijas instances tiesa konstatē, ka līdz šim – gan pirmās instances tiesa, gan apelācijas instances tiesa, pirmo reizi izskatot šo lietu, nolēmus nepiemērot Krimināllikuma 55.pantu, jo kļūdaini atzina, ka jauns noziedzīgs nodarījums ticis izdarīts nedzēstas un nenonētas sodāmības laikā. Apelācijas instances tiesa norāda, ka Krimināllikuma 55.pants ir piemērojams un apsūdzētajam piespriesto sodu iespējams neizpildīt, ja tiesa nonāk pie pārliecības, ka apsūdzētais sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Konkrētajā gadījumā Krimināllikuma 55.panta nosacījumu piemērošana un šādas rīcības atbilstība soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, kas paredzēti Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā, ir atkarīga no tā, vai apstākļos, kad konstatēts personas vainīgums sevišķi smaga nozieguma izdarīšanā, nepieciešams ievērot sabiedrības intereses, kad vienlaicīgi gan jājauno taisnīgums, gan jāsoda vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, apelācijas instances tiesa panāks, ka notiesātais, tiekot notiesāts nosacīti, turpmāk pildīs likumus un atturēsies no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Apelācijas instances tiesa, objektīvi novērtējusi visus lietā pastāvošos faktus un intereses, konstatē, ka, sodot /pers. A/, nav piemērojams Krimināllikuma 55.pants. Šajā lietā apelācijas instances tiesai, ievērojot apsūdzēto raksturojošās ziņas – apsūdzētais pēc noziedzīgā nodarījuma, par ko iztiesājama konkrētā krimināllieta, ir pārkāpis likumu, nav iespējams iegūt pārliecību, ka /pers. A/ sodu neizciešot, turpmāk vairs neizdarīs likumpārkāpumus. Fakts, ka apsūdzētais centies pārvarēt savas atkarības un noteiktā laika posmā panācis, ka sabiedrība viņu raksturo pozitīvi, apliecina vainīgā noteiktu labošanu, taču šīs ziņas nav pietiekošas un nevar būt par objektīvu pamatu, lai tiesa iegūtu nepieciešamo pārliecību. Minētās ziņas ir ņemamas vērā, nosakot izciešamā soda apmēru. Apsūdzētā vēlme laboties ir nozīmīgs apstāklis, taču tā pati par sevi neatbrīvo no nepieciešamības izciest vainīgajam piespriestu taisnīgu sodu. Šāda apņēšanās ir jāpierāda soda izciešanas laikā.

Uzskatot par taisnīgu un atbilstošu izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam, apsūdzētā personai, konstatētajam atbildību mīkstinošajam apstāklim, apsūdzētajam piespriesto sodu, kā arī soda izciešanas veidu, apelācijas instances tiesa neatrod pamatu apmierināt apsūdzētā un tā aizstāvja apelācijas sūdzībās ietvertos lūgumus par piespriestā soda tālāku mīkstināšanu. Apelācijas instances tiesa uzskata, ka tā savā nolēmumā sniegusi atbildes uz apsūdzētā un tā aizstāvja apelācijas sūdzībās uzdotajiem jautājumiem, izvērtējusi visus apstākļus, lai šajā lietā noteiktu taisnīgu un atbilstošu sodu.

Pamatojoties uz minēto, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 561¹.pantu, 563.panta 1¹.daļas 2.punktu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

nosprieda:

atcelt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 5.marta spriedumu daļā par /pers. A/m noteikto sodu par noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 179.panta trešajā daļā.

Par Krimināllikuma 179.panta trešajā daļā (redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim) paredzēto noziedzīgo nodarījumu sodīt /pers. A/, piemērojot Krimināllikuma 49¹.panta pirmās daļas 1.punktu, ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu, nepiemērojot mantas konfiskāciju.

Pārējā daļā Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 5.marta spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantā paredzētajos gadījumos desmit dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā, iesniedzot kasācijas protestu vai sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Tiesnesis G.Stūris

Tiesnese D.Dumbre

Tiesnese Z.Lagzdiņa